Energiklagenemnda

Energiklagenemndas avgjørelse 7. oktober 2026

Sak: 2026/0881

Klager: Elvia AS

Representert av: Advokatfirma Thommessen v. advokat Charlotte Heberg Trondal

Klagemotpart: Fastcharge AS

Saken gjelder: Uenighet om krav til likebehandling

Saken gjelder uenighet mellom Elvia AS (heretter «Elvia») og Fastcharge AS (heretter «Fastcharge») om hvorvidt Elvias avslag på forespørsel fra Fastcharge om tariff for utkoblbart forbruk, er i strid med kravet til likebehandling, jf. forskrift om nettregulering og energimarkedet (NEM) § 4-14. Energiklagenemnda tok klagen til følge og opphevet RMEs vedtak.

Energiklagenemndas medlemmer:
Nemndsmedlemmene Tormod Anders Sletten, Helle Grønli og Morten Sundt.

1 Sakens bakgrunn

(1) Saken gjelder klage fra nettselskapet Elvia AS (heretter «Elvia») på vedtak fra Reguleringsmyndigheten for energi (heretter «RME») 30. januar 2026, i uenighetssak mellom Elvia og nettkunden Fastcharge AS (heretter «Fastcharge»). I vedtaket kom RME til at Elvias avslag på forespørsel fra Fastcharge om tariff for utkoblbart forbruk (UKT) var i strid med Elvias rutine for slike tariffer. RME fastslo derfor at Elvia hadde brutt kravet til likebehandling, jf. forskrift 24. oktober 2019 nr. 1413 om nettregulering og energimarkedet (NEM) § 4-14.

(2) Avtaler om utkoblbart forbruk er en måte for et nettselskap å få på plass fleksible løsninger i eksisterende nett uten at det må foretas ytterligere nettinvesteringer. Dette er ikke lenger en lovpålagt plikt, men en mulighet nettselskapene har dersom de ser nettmessige behov for utkoblbar reserve. Redusert tariff for utkoblbart forbruk (UKT), også kalt særskilt tariff for fleksibelt forbruk, innebærer at et nettselskap krever redusert nettleie fra en kunde mot at kunden kan kobles ut av nettet ved behov. Situasjoner der dette kan være aktuelt er for eksempel akutt eller forventet knapphet på overføringskapasitet (for eksempel i feilsituasjoner), ved planlagt vedlikehold av nettet eller når det er høy last i nettet og det er behov for å frigjøre kapasitet.

(3) UKT skiller seg fra tilknytning på vilkår. UKT er en frivillig tariffordning der kunden kan få redusert nettleie mot at nettselskapet kan koble ut eller begrense forbruket ved behov. Tilknytning på vilkår er derimot en tilknytningsavtale hvor kunden aksepterer

Postadresse: Postboks 511 Sentrum 5805 Bergen
Besøksadresse: Zander Kaaes gate 7 5015 Bergen
Telefon: +47 55 19 30 00 post@knse.no

utkobling eller redusert forsyning for å få tilgang til nettkapasitet selv om kapasiteten er begrenset. Tilknytning på vilkår er med andre ord en avtale som nettselskap og kunden kan inngå ved/før tilknytning som et alternativ til at nettselskapet må gjøre investeringer i nettanlegg og kunden må betale anleggsbidrag. UKT kan inngås etter tilknytning til nettet.

(4) Fastcharge er en ladeaktør som tilbyr hurtigladetjenester for tungtransport i flere deler av landet. I Elvias konsesjonsområde har Fastcharge ladestasjoner for tungtransport på Alnabru og Rudshøgda, og drifter i tillegg ladestasjon på Haugenstua. Enovas oversiktskart viser også at det finnes flere andre tilbydere av ladestasjoner for tungtransport innenfor Elvias konsesjonsområde.

(5) Den 6. februar 2025 avslo Elvia Fastcharges forespørsel om UKT for deres hurtigladeanlegg på Alnabru og Rudshøgda. Elvia viste til at ladeanleggene ikke oppfylte vilkårene for å bli tilordnet tariffmodellen da forbruket kunne flyttes til et annet anlegg.

(6) Fastcharge brakte uenighetssaken inn for RME den 24. mars 2025. Fastcharge mente at avslaget til Elvia bryter kravene til likebehandling etter forskrift 11. mars 1999 nr. 302 om tariffer og rapporteringsplikt for omsetningskonsesjonærer (forskrift for omsetningskonsesjonærer), § 13-1 punkt c, der det fremkommer at «nettselskapet plikter å tilby alle som etterspør nettjenester ikke-diskriminerende og objektive punkttariffer og vilkår».

(7) I brev 19. mai 2025 ba RME Elvia om informasjon i form av korrespondanse mellom Elvia og Fastcharge, samt Elvias rutiner for håndtering av forespørsler om tilknytning med tariff for utkoblbart forbruk og vilkår for avtale om utkoblbart forbruk. Elvia oversendte informasjonen den 6. juni 2025.

(8) RME sendte deretter varsel om vedtak 6. november 2025, og Elvia sendte merknader til varselet 26. november 2025.

(9) Den 30. januar 2026 fattet RME følgende vedtak:

> «Elvia AS sitt avslag på forespørsel om tariff for utkoblbart forbruk er i strid med Elvias rutine for tariff for utkoblbart forbruk. Elvia har følgelig brutt kravet til likebehandling, jf. NEM § 4-14.
>
> For å gjenopprette lovlig tilstand pålegger RME følgende:
>
> Elvia AS pålegges å behandle Fastcharge AS sin forespørsel i samsvar med deres rutiner. Hjemmelen for pålegget om retting er NEM § 8-1.
>
> RME varsler at vi vurderer å fatte følgende vedtak om tvangsmulkt:
>
> For det tilfellet at vårt pålegg om retting ikke blir etterfulgt innen fire uker etter vedtaksdato, vil det påløpe løpende tvangsmulkt på 18 000 kroner per kalenderdag fram til forholdet er rettet, jf. energiloven § 10-3 første ledd og NEM § 8-2.»

(10) Elvia påklaget vedtaket den 18. februar 2026. Etter Elvias syn var ikke deres avslag på Fastcharges forespørsel om UKT i strid med kravet til likebehandling. Elvia ba videre RME om oppsettende virkning, slik at i) pålegget om retting i vedtaket ikke iverksettes

før klagen er avgjort, og ii) RME avventer å fatte vedtak om tvangsmulkt inntil klagesaken er ferdigbehandlet.

(11) RME avslo Elvias forespørsel om utsatt iverksettelse 26. februar 2026, og fattet vedtak om tvangsmulkt 5. mars 2026.

(12) Elvia kom med tilsvar til vedtak om tvangsmulkt den 17. mars 2026 med oppdatering for gjennomføring av pålegget.

(13) RME sendte ut avslutningsbrev 20. mars 2026. RME vurderte da pålegget som innfridd.

(14) Elvia oversendte ny oppdatering til RME 24. mars 2026. Ifølge Elvia lot ikke gjennomføring og funksjonstesting av de utkoblbare anleggene seg gjøre, fordi Fastcharge ikke hadde gjennomført nødvendige tilpasninger av automatikken på sine lokasjoner i henhold til utkoblingsklausulens krav. Elvia poengterte at de oppfattet at det pågikk slikt arbeid i regi av Fastcharge, og la til grunn at dette forholdet måtte komme på plass raskt. Elvia påpekte at tilpasninger er en forutsetning for å oppfylle vilkårene for utkoblbart forbruk. Elvia ba videre om avklaring av i) hvorvidt RME mente at Fastcharge skulle tarifferes for utkoblbart forbruk uavhengig av om de oppfylte vilkårene for utkoblbart forbruk og ii) hvilket tidspunkt tariffen i så fall skulle gjelde fra. Nemnda er ikke kjent med hvorvidt RME besvarte denne henvendelsen eller ikke.

(15) RME vurderte Elvias klage av 18. februar 2026, men konkluderte med at den ikke ga grunnlag for å endre eller oppheve vedtaket fra 30. januar 2026, jf. lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) § 33. RME sendte klagen og sakens dokumenter til Energiklagenemnda den 17. april 2026.

(16) Klager og klagemotpart fikk i brev 27. april 2026 informasjon om saksgangen for Energiklagenemnda samt informasjon om mulighet til å kommentere RMEs innstilling i saken eller gi andre merknader. Partene har ikke gitt kommentarer til innstillingen.

(17) Klagenemndssekretariatet etterspurte ytterligere informasjon fra klager og klagemotpart i brev 12. juni 2026. Fastcharge sendte inn informasjon 18. juni 2026 der de redegjorde for sine nåværende avtaler om UKT hos andre nettselskaper. Det er opplyst at Fastcharge har to avtaler med Lede AS som gjelder to ladeanlegg ved Furulund Kro og Ramsum. Fastcharge har også oppgitt at de er i dialog med Tensio AS, men har per i dag ingen avtale om utkoblbart forbruk. Avtalene og skjermbilde av dialog var vedlagt.

(18) Elvia sendte inn informasjon 26. juni 2026 der de redegjorde for nåværende status for avtalen med Fastcharge, og informerte om at de ikke har tilsvarende avtaler med andre ladeaktører.

(19) Elvia fikk innvilget delvis partsinnsyn i avtalene oversendt av Fastcharge 18. juni 2026, og kom med kommentarer til disse 29. september 2026.

(20) Energiklagenemnda avholdt nemndsmøte i saken 14. september 2026 og 7. oktober 2026.

2 Reguleringsmyndigheten for energis vedtak

(21) I vedtaket datert 30. januar 2026 gjør RME innledningsvis rede for sakens bakgrunn og partenes anførsler. RME redegjør deretter for sin vurdering av saken.

(22) RME viser til at det er et krav etter NEM § 4-14 at nettselskap skal opptre nøytralt og ikke-diskriminerende. Videre påpeker RME at kravet til nøytralitet og ikke-diskriminerende opptreden innebærer at nettselskap plikter å behandle aktører likt basert på forhåndskjente, objektive og ikke-diskriminerende kriterier. For å sikre likebehandling må nettselskapene i praksis utarbeide og følge rutiner for hvilke kunder som kvalifiserer til ulike tariffer. RME understreker at dette innebærer at nettselskap må behandle samtlige forespørsler om tariff for utkoblbart forbruk i samsvar med egne dokumenterte rutiner, slik at kravet til likebehandling ivaretas.

(23) RME vurderte deretter om Elvia hadde fulgt sin egen rutine for tariff for utkoblbart forbruk i foreliggende sak.

(24) Det fremgår av Elvias tariffvilkår 1 i tariffblad 4.2 at rutinen gjelder «nettkunden». RME vurderte derfor at det er «nettkunden» på det aktuelle målepunktet som ikke skal kunne flytte sitt strømforbruk over til andre målepunkt. I den sammenheng er det ifølge RME sentralt at nettselskapenes tariffer skal være referert tilknytningspunktene, jf. forskrift for omsetningskonsesjonærer § 13-1 bokstav a. Det understrekes at veilederen ikke sier noe om strømforbruket til kundens kunder. RME vurderte derfor at lastebiler, som er kunder under kundens målepunkt, ikke er omfattet av Elvias rutine.

(25) Det er etter RME sitt syn ingen holdepunkter for å fravike den klare ordlyden i begrepet «nettkunden», og på den bakgrunn anser RME at lastebiler som er tilknyttet kundens målepunkt, ikke er omfattet av Elvias rutine. RME kan derfor ikke se at Elvia i denne saken har fulgt sin egen rutine for tariff for utkoblbart forbruk ved å avslå Fastcharges forespørsel. Etter RMEs vurdering har Elvia derfor brutt kravet til likebehandling, jf. NEM § 4-14.

(26) RME viser avslutningsvis til at Elvia har kommentert at de vil endre det aktuelle avsnittet i tariffvilkårene for at kravene skal fremkomme tydeligere, eksempelvis slik:

> «Det utkoblbare forbruket skal ikke under noen omstendighet erstattes eller kunne erstattes med elektrisk forbruk over andre anlegg. Kravet er absolutt selv om kunden kan påvise betydelige økonomiske tap.»

(27) RME fraråder Elvia å endre ordlyden i rutinen. RME er av den oppfatning at den foreslåtte endringen kan være problematisk mht. gjeldende regelverk i og med at tariffer skal være referert tilknytningspunktene, jf. forskrift for omsetningskonsesjonærer § 13-1 bokstav a. Slik RME ser det, innebærer dette at det ikke er adgang til å stille vilkår som i praksis regulerer hva som skjer bak tilknytningspunktet eller å regulere kundens kunder sitt strømforbruk.

3 Partenes anførsler

3.1 Klagers anførsler

(28) Elvia har i det vesentlige anført:

(29) UKT er en egen tariff Elvia tilbyr til kunder med fleksibelt forbruk som kan akseptere utkobling av forbruket i perioder der dette er nødvendig for å avlaste situasjonen i nettet. En kunde som får dette tilbudet, får en lavere tariff mot at de stiller forbruket til dispensasjon når dette er nødvendig av hensyn til driften av Elvias nett. Elvia understreker at det derfor er en absolutt forutsetning for å delta i ordningen at kunden kan stille

forbruket til disposisjon for utkobling når dette er nødvendig av hensyn til driften av nettet. Kunder som ikke kan bidra til å avlaste nettet på denne måten, kvalifiserer heller ikke for avtale om utkoblbar tariff.

(30) Selv om Elvia er underlagt en generell plikt til å opptre nøytralt og ikke-diskriminerende (likebehandling), jf. NEM-forskriften § 4-14, er ikke dette etter Elvias syn til hinder for at tariffer kan differensieres mellom ulike kundegrupper, forutsatt at differensieringen finner sted basert på «objektive og kontrollerbare kriterier basert på relevante nettforhold», jf. bokstav e.

(31) Etter Elvias syn har ikke Fastcharge sine anlegg de egenskapene som kreves for å oppfylle kriteriene for å få tariff for utkoblbart forbruk. Elvia er av den oppfatning at utkobling av de to ladestasjonene ikke vil avlaste nettet som forutsatt.

(32) I denne forbindelse viser Elvia til at det spesielle med hurtigladestasjoner er at lastobjektene står på hjul. Det betyr at de er svært mobile og raskt kan koble seg til strømnettet hvor som helst der det finnes lademuligheter. Ved utkobling av en hurtigladestasjon ligger alt til rette for at lastobjektene enkelt kan bevege seg over til en annen hurtigladestasjon som ikke inngår i UKT-ordningen. UKT-ordningen vil da enkelt kunne misbrukes. Etter Elvias vurdering oppfyller ikke anleggene til Fastcharge den absolutte forutsetningen om at forbruket som kobles ut «ikke under noen omstendighet» kan erstattes over andre anlegg. Ifølge Elvia er det vanskelig å se for seg at et kjøretøy som oppsøker en ladestasjon for lading, som viser seg å være koblet ut for å redusere belastningen i nettet, vil bli stående og vente til situasjonen i nettet er slik at ladestasjonen kan kobles inn igjen. Det understrekes at utkobling må kunne påregnes i lengre perioder, i verste fall «uker/måneder», jf. Tariffblad 4.1 punkt 9.

(33) Videre påpeker Elvia at Fastcharge og de anleggene det her er snakk om knapt har noe selvstendig forbruk. Når ladestasjonene ikke er i bruk trekker de tilnærmet ikke strøm, og det er først når kjøretøy kobles til for lading at det forekommer forbruk. Det eneste utkoblbare forbruket Fastcharge kan stille til disposisjon som motytelse for redusert tariff er derfor det forbruket kundene deres står for.

(34) Elvia mener følgelig det gir lite mening å snakke om at disse ladestasjonene er anlegg med forbruk som kan kobles ut i en anstrengt situasjon, med mindre forbruk forstås som det forbruket som faktisk belastes via de aktuelle anleggene, uavhengig av om «sluttbruker» er kunden selv eller kjøretøy som kobles til kundens anlegg for lading (kundens kunder).

(35) RME gjør etter Elvias syn en feil når de tolker ordlyden isolert, og legger fokuset på en tolkning av begrepet «nettkunden» istedenfor «utkoblbart forbruk». Korrekt tolkning er ifølge Elvia at «utkoblbart forbruk, helt generelt og uavhengig av hvem som står for dette forbruket, ikke kan erstattes med elektrisk forbruk over andre anlegg», og RME legger til grunn feil forståelse av Elvias rutine for tariff for utkoblbart forbruk.

3.2 Klagemotpartens anførsler

(36) Klagemotparten har i det vesentlige anført:

(37) Fastcharge viser til at Elvias klage ikke inneholder nye forhold, og det sentrale er behandlet i RME sitt vedtak.

(38) Deretter knytter Fastcharge noen bemerkninger til Elvias uttalelser. Fastcharge mener energiforbruk tilknyttet ladestasjoner for tungtransport er særlig egnet for ordninger med tariff for utkoblbart forbruk. Tungtransport har en betydelig fleksibilitet med tanke på hvor og når lading gjennomføres, og utkobling av ladestasjoner vil kunne redusere belastningen i områder med anstrengt kapasitet. Fastcharge er av den oppfatning at elektrifisering av tungtransport, og den fleksibiliteten som energibruken representerer, kan bidra til bedre utnyttelse av nettet. Fastcharge vurderer at utkobling vil innebære en reell driftsmessig ulempe for Fastcharge og deres kunder, slik at redusert nettariff må betraktes som en kompensasjon for ulempen, ikke som en subsidiering.

(39) Fastcharge viser videre til at Elvia er det eneste nettselskapet de har kontaktet som har avslått forespørselen om tariff for utkoblbart forbruk for ladestasjoner for tunge kjøretøy. Fastcharge bemerker også at de tidligere har foreslått for Elvia at samtlige offentlige ladestasjoner bør kunne få tariff for utkoblbart forbruk. Etter deres syn ville det kunne redusere bekymringer knyttet til flytting av forbruk mellom ladestasjoner i samme område.

(40) Fastcharge har også påpekt i klagen som ble sendt til Elvia 24. mars 2024 at de nærmere effektene av utkobling av enkeltanlegg, på andre anlegg, er høyst usikre for samtlige kundetyper. Etter Fastcharges syn har Elvia uansett ikke adgang til å stille krav til kunders kunder, og en slik praksis vil innebære en usaklig forskjellsbehandling.

4 Reguleringsmyndigheten for energis innstilling

(41) RME kunne ikke se at det har kommet inn nye opplysninger eller anførsler som burde vurderes nærmere eller som vil medføre endringer i tidligere avgjørelse, og fant følgelig ikke grunn til å omgjøre vedtaket.

5 Energiklagenemndas vurdering

5.1 Saken gjelder uenighet om tariff for utkoblbart forbruk

(42) Saken gjelder uenighet mellom nettselskapet Elvia og ladeaktøren Fastcharge om hvorvidt Elvias avslag på forespørsel fra Fastcharge om tariff for utkoblbart forbruk er i strid med kravet til likebehandling, jf. NEM § 4-14.

(43) Avtaler om utkoblbart forbruk er en frivillig ordning som nettselskapet kan tilby dersom det har behov for fleksibilitet i nettet. Ordningen innebærer at kunden får redusert nettleie (redusert tariff mot utkoblbart forbruk – UKT) mot at nettselskapet kan koble ut forbruket ved kapasitets- eller driftsutfordringer, for eksempel ved feil, vedlikehold eller høy belastning.

5.2 Kravet om likebehandling ved fastsettelse av tariffer

(44) Nemnda viser til at nettselskapene selv utformer tariffer, og er ansvarlige for at disse tariffene er i tråd med de prinsipper og krav som følger av energiloven med tilhørende forskrifter.

(45) Det følger av NEM § 4-14 første ledd at «Nettselskap skal opptre nøytralt og ikke-diskriminerende.» Ordlyden er vid og gir uttrykk for at nettselskapet har en overordnet plikt til å sikre likebehandling. Dette gjelder også ved fastsettelse av tariffer, og er i samsvar med de generelle prinsippene for utforming av punkttariffer slått fast i forskrift for omsetningskonsesjonærer § 13-1. Prinsippene skal sikre at alle som ønsker det får

markedsadgang på like vilkår, samt bidra til effektiv utnyttelse og utvikling av nettet. Etter denne bestemmelsen plikter nettselskapet å tilby alle som etterspør nettjenester ikke-diskriminerende og objektive punkttariffer og vilkår, jf. § 13-1 bokstav c. Dette innebærer at kriteriene nettselskapet utarbeider for tariffer, må være klare og saklig begrunnet. De skal ikke favorisere bestemte grupper, næringer eller lignende, og i liten grad gi rom for skjønnsutøvelse. Så lenge kriteriene er objektive og ikke-diskriminerende, har nettselskapene stor frihet ved utformingen av og fastsettelsen av tariffer.

(46) Selv om nettselskapet skal opptre nøytralt, kan tariffene likevel differensieres etter objektive og kontrollerbare kriterier basert på relevante nettforhold, jf. § 13-1 bokstav e. Utgangspunktet er at like kunder skal ha like tariffer. Bestemmelsen gir samtidig nettselskapene en skjønnsmessig adgang til å utforme tariffer basert på forhåndskjente og etterprøvbare kriterier. For å sikre likebehandling må nettselskapene i praksis utarbeide og følge rutiner som angir hvilke kunder som kvalifiserer for ulike tariffer. Nettselskapene må håndtere alle forespørsler om tariff for utkoblbart forbruk i tråd med egne dokumenterte rutiner. Ordlyden «kan» tilsier at det er opp til nettselskapet å bestemme om det skal foretas differensiering av tariffen. Når slik differensiering først gjennomføres, er det imidlertid et krav at det skjer etter objektive og kontrollerbare kriterier, basert på relevante nettforhold. Ordlyden «relevante nettforhold» må forstås som at tariffene kun kan differensieres dersom nettmessige forhold tilsier at en kundegruppe bør ha en annen tariff enn en annen kundegruppe. Det kan eksempelvis være tale om tekniske eller økonomiske forhold. I tillegg skal tariffene refereres tilknytningspunktene, jf. § 13-1 bokstav a. Dette innebærer at kunden skal tarifferes basert på måling i grensesnittet mellom nettkundens anlegg og nettselskapets nett.

(47) Det overordnede prinsippet om at tariffer skal være objektive og ikke-diskriminerende går igjen i Direktiv 2009/72/EF (tredje elmarkedsdirektiv), se artikkel 32 nr.1, samt fortalepunkt 32 og 36. Direktivet inneholder imidlertid ikke detaljerte føringer angående tariffering av utkoblbart forbruk. Det følger av direktivets fortalepunkt 41 at reguleringsmyndigheten «should encourage the development of interruptible supply contracts.» og det fremgår av direktivets artikkel 37 (l) at reguleringsmyndigheten skal respektere «contractual freedom with regard to interruptible supply contracts and with regard to long-term contracts provided that they are compatible with Community law and consistent with Community policies». Direktivet sier altså ikke noe om hvordan prinsippet om likebehandling skal anvendes når det gjelder hvilke kunder som kan inngå avtaler om utkoblbart forbruk med nettselskap, eller hvilke kriterier som skal gjelde for at en kunde kvalifiserer for slik tariff.

(48) Nemnda er enig med RME i at nettnytte kan utgjøre et relevant nettforhold som grunnlag for differensiering av tariffer. Et nettselskap kan ha relevante nettmessige behov for en utkoblbar reserve, eksempelvis ved akutt eller forventet knapphet på overføringskapasitet (for eksempel i feilsituasjoner), ved planlagt vedlikehold av nettet eller når det er høy last i nettet og det er behov for å frigjøre kapasitet. Det er viktig å merke seg at det er effekten (målt i megawatt – MW) som har særlig betydning i sammenheng med utkoblbart forbruk, og det er størrelsen på det samtidige uttaket fra nettet som er avgjørende for hvor mye belastning en kunde påfører nettet. Når kapasiteten er knapp, vil det være gunstig å koble ut en kunde med høy effektbruk, slik at denne kapasiteten kan frigjøres i nettet og bidra til å håndtere driftsmessige utfordringer.

(49) Et nettselskap og en uttakskunde kan da inngå avtale om tilknytning med vilkår om utkobling eller begrensninger i forbruket, jf. NEM § 3-1 tredje ledd, uten at det utgjør et

brudd på nettselskapets tilknytningsplikt. Dette kan være aktuelt for nye typer uttakskunder som for eksempel ferger, datasenter og petroleumsinstallasjoner, som ofte ønsker rask avklaring om tilknytning og mulighet for å slippe anleggsbidrag. Nettselskapet kan også inngå avtale om utkoblbart forbruk med allerede tilknyttede kunder. Nettselskapet kan da tilby UKT mot at kunden kan kobles ut av nettet ved behov. Utkobling av kunder med UKT vil ikke anses som avbrutt levering fra nettselskapets side og det beregnes heller ikke kostnader ved ikke-levert energi (KILE). En slik avtale vil kunne være gunstig for både nettselskap og kunde, samt utnyttelsen av nettet.

(50) Et nettselskap har altså ingen plikt til å tilby UKT, men har anledning til å tilby slik tariff under forutsetning av at dette har positive effekter for strømnettet, og at vilkårene for tariffen er objektive og ikke-diskriminerende.

(51) Det nemnda skal ta stilling til er om Elvias rutine for UKT er i samsvar med kravene til objektive og kontrollerbare kriterier basert på relevante nettforhold jf. forskrift for omsetningskonsesjonærer § 13-1 og likebehandlingskravet i NEM § 4-14. Videre må nemnda vurdere om Elvia har anvendt kriteriene på en objektiv og ikke-diskriminerende måte overfor Fastcharge.

5.3 Elvias vilkår krever faktisk utkobling av forbruket

5.3.1 Elvias veileder for UKT stiller vilkår basert på «relevante nettforhold»

(52) På tidspunktet for RMEs vedtak fremgikk følgende av Elvias veileder (også omtalt som tariffblad) for «Tariff for utkoblbart/fleksibelt forbruk» for større anlegg over 200 kW:

> *«Alt forbruk tilknyttet tariffer og vilkår for utkoblbar overføring må påregne varig utkobling (uker/måneder), spesielt i høylastperioder, og skal hovedsakelig utnytte ledig kapasitet.*
>
> *Nettkunden skal ikke under noen omstendighet erstatte eller kunne erstatte utkoblbart forbruk med elektrisk forbruk over andre anlegg. Kravet er absolutt selv om nettkunden kan påvise betydelige økonomiske tap.»*

(53) I etterkant er veilederen oppdatert slik at det i annet avsnitt nå vises til «kunden» heller enn «nettkunden».

(54) Det «relevante nettforholdet» som begrunner adgangen til å operere med en egen tariff for kunder med utkoblbart forbruk er etter nemndas syn muligheten for å koble ut forbruket for å redusere belastningen i nettet. Det er altså nytten utkoblingen har for nettet som begrunner både det at Elvia har valgt å åpne for UKT, samt Elvias forbehold om at forbruket ikke skal kunne erstattes med elektrisk forbruk over andre anlegg. Hvis forbruket enkelt kan erstattes over et annet anlegg i Elvias nett, risikerer Elvia å ikke oppnå den nytteverdi som i utgangspunktet begrunner tariffen. En forskjellsbehandling av kundegrupper i tråd med disse vilkårene vil i utgangspunktet ikke være usaklig. Nemnda kan heller ikke se at et krav til at forbruket ikke skal kunne tas ut gjennom andre anlegg, i seg selv er i strid med kravet til likebehandling.

(55) Nemnda forstår det som at RME legger til grunn at kravet til likebehandling innebærer at et nettselskap som tilbyr UKT må tilby denne tariffen til alle kundene i sitt nett uavhengig av om det er behov for utkobling i området der den aktuelle kunden er lokalisert, forutsatt at kunden oppfyller tekniske vilkår og vilkårene om at de faktisk kan kobles ut og avlaste nettet dersom det er behov. Det skal altså ikke utarbeides en individuell tariff for den

enkelte utkoblingskunde, men ulike grupper utkoblingskunder kan få ulik tariff så lenge kriteriene for en slik gruppering er saklige og objektive. Nemnda noterer seg også at RME skriver på sine nettsider at dersom nettselskap tilbyr UKT må tilbudet gis på generell basis, samtidig som det vil være naturlig at rabatten som tilbys «differensieres for ulike utkoblingskunder». Nemnda er enig i en slik forståelse.

(56) For å lade en elektrisk bil hurtig, benyttes en lader utenfor bilen som omformer vekselstrøm (AC) til likestrøm (DC). En hurtiglader vil som regel lade med effekt på 50 kW DC eller mer, og hurtigladestasjoner vil derfor belaste nettet mye. En hurtigladestasjon vil også ha et aggregat/transformator som konstant trekker en viss strøm. Nemnda legger til grunn at effektbehovet som er nødvendig for å drive aggregat og transformatorer på en ladestasjon der det ikke lades biler er betraktelig mye mindre enn effekten som er nødvendig under lading. Om et anlegg for hurtiglading av elektrisk tungtransport kobles ut, vil den største avlastningen av nettet komme av at det ikke lades biler. Selv om anlegget i seg selv vil trekke noe strøm, er det ikke denne strømmen som står for den største effektbelastningen i nettet. Utkobling reduserer det løpende effektuttaket. Det er følgelig det faktiske forbruket som er relevant, altså hva som lades der og da.

(57) RME har imidlertid lagt til grunn i vedtaket at et nettselskap ikke kan stille krav til nettkundens kunder om å ikke forflytte forbruket som ellers ville tas ut ved det utkoblbare anlegget, og at et slikt kriterium for tariff heller ikke er tillatt da tariffen skal refereres tilknytningspunktet. Nemnda er ikke enig i dette premisset. Formålet med utkoblbar tariff er som vist å gi en reell reduksjon i effektuttak for å avlaste nettet. En slik virkning er avhengig av at det faktiske forbruket kobles ut. Vilkårene for UKT skal blant annet sikre at nettselskapet til enhver tid har tilgang på den avtalte avlastningen av strømnettet. Nemnda viser til at det mer mobile forbruket ved en hurtigladestasjon for tungtransport er av en annen karakter enn forbruket til eksempelvis en stasjonær industrikunde. Hos en ladeaktør er det nettkundens kunder som står for mesteparten av forbruket som kan kobles ut. Dersom mesteparten av forbruket kan forflyttes og tas ut gjennom andre anlegg i nettselskapets område, vil dette kunne få konsekvenser for den reelle nettnytten ved utkobling som er hele grunnlaget for at det gis lavere tariff gjennom UKT. Når kunden får en betydelig tariffreduksjon mot å stille bestemt fleksibilitet til disposisjon, må nettselskapet kunne kreve tilstrekkelig sikkerhet for at fleksibiliteten faktisk er tilgjengelig. Dersom et nettselskap stiller som vilkår for UKT at forbruket ikke skal kunne forflyttes til andre anlegg, er fremdeles kravet stilt til nettkunden og ikke direkte til nettkundens kunder. Tariffen vil fremdeles være referert tilknytningspunktet, jf. forskrift for omsetningskonsesjonærer § 13-1 bokstav a.

(58) Nemnda kan ikke se at Elvias vilkår er i strid med forskrift for omsetningskonsesjonærer § 13-1 eller NEM § 4-14. Vilkårene knytter seg til kravet om at det utkoblbare forbruket skal gi en reell avlastning i nettet ved akutt eller forventet knapphet på overføringskapasitet.

5.3.2 Elvias vilkår må forstås som at det er selve forbruket som er avgjørende, ikke hvem som står for dette

(59) Videre må nemnda vurdere om Elvia har anvendt kriteriene for UKT på en objektiv og ikke-diskriminerende måte overfor Fastcharge.

(60) Kravene til objektive og ikke-diskriminerende vilkår og at eventuell differensiering av tariffer skal skje på bakgrunn av relevante nettmessige forhold, innebærer blant annet at kriteriene for tariffene skal være entydige, forutsigbare og inneholde lite rom for skjønn.

(61) Basert på veilederen tilbyr Elvia UKT til «nettkunder» med fleksibelt forbruk som kan akseptere utkobling av forbruket i perioder der dette er nødvendig for å avlaste situasjonen i nettet. Det følger videre at nettkunden «ikke under noen omstendighet» skal kunne «erstatte utkoblbart forbruk med elektrisk forbruk over andre anlegg».

(62) Fastcharge har bedt om UKT for to ladeanlegg, Alnabru og Rudshøgda. Fastcharge drifter også ladeanlegget «Haugenstua» innenfor området der Elvia er områdekonsensjonær. I tillegg viser oversiktskart fra Enova at det eksisterer flere ladestasjoner for tungbiltransport innenfor Elvia sitt område. Det er etter nemndas syn derfor sannsynlig at en lastebil vil flytte ladingen til en annen ladestasjon innenfor samme nett dersom lading ved Alnabru eller Rudshøgda er koblet ut. Fastcharge kan derfor ikke tilby den reelle og tilstrekkelig kontrollerbare avlastningen som Elvias vilkår krever.

(63) Med mindre alle anlegg for lading av tungtransport innenfor Elvias område der det er behov for avlasting kobles ut, kan man vanskelig redusere risikoen for at forbruket flyttes til et annet anlegg. Elvia har i brev 26. juni 2026 informert om at det kun er Fastcharge som har bedt om UKT. Det er ingen andre ladeaktører for tungtransport i Elvias område som har en slik avtale. En eventuell utkobling av ladestasjonen vil dermed gi redusert belastning i strømnettet på den spesifikke ladestasjonen, men ikke en reell avlasting dersom lastebilene flytter seg til en annen hurtiglader innenfor konsesjonsområdet til Elvia.

(64) Fastcharge har vist til at de har foreslått for Elvia at alle hurtigladeaktører kan gis UKT, for å redusere risikoen for at lastebilene flytter lading til en annen ladestasjon i Elvias område. Energiklagenemnda ser at det å ta i bruk fleksibiliteten i forbruket til tungtransporten vil kunne bidra positivt til en samfunnsrasjonell utnyttelse av nettet, i tråd med energilovens formål. Slik det er i dag er ikke UKT en pliktig ordning for nettselskapene, og det er ingen egen regulering som legger til rette for at ladeaktørene kan bidra til fleksibilitet i nettet. Nemnda tar ikke i denne saken stilling til hensiktsmessigheten av å tilby UKT til ladeaktører eller hvilke muligheter Elvia har for å innrette tariffen på en slik måte at en kan redusere risikoen for at forbruket flyttes til et annet anlegg. Nemnda tar heller ikke stilling til om det bør innføres ny regulering på området for å møte fremtidens behov. Det nemnda skal ta stilling til er hvorvidt Elvia har brutt gjeldende regelverk ved å ikke tilby UKT til Fastcharge.

(65) RME poengterer at kravet som fremgår av tariffbladet bare gjelder «nettkunden», og etter RMEs syn omfatter ikke dette «kundens kunder» som i dette tilfellet vil være tungtransporten som lades.

(66) Isolert sett kan ordlyden «nettkunden» i Elvias veileder forstås som å sikte til ladeoperatøren som avtalepart overfor nettselskapet, og tolkes slik at det mobile forbruket til tungtransporten som lader hos Fastcharge ikke skal ha noe å si for hvorvidt Fastcharge kvalifiserer for UKT etter Elvias kriterier. Nemnda mener imidlertid at det er liten grunn til en så streng tolkning av Elvias kriterier for UKT. Etter nemndas oppfatning kommer det tydelig nok frem at det er utkoblingen av forbruket bak målepunktet til nettkunden som er avgjørende, ikke hvem som står for dette.

(67) Det er for det første en forutsetning for UKT at kunden har et ikke ubetydelig forbruk som faktisk kan kobles ut for at avtale om utkoblbart forbruk skal være aktuell. Vilkåret om at forbruket «ikke under noen omstendighet» skal kunne erstattes med elektrisk forbruk over «andre anlegg» etter nemndas syn forstås slik at det ikke skal være mulig å erstatte forbruket som kobles ut ved andre anlegg på Elvias område. Dersom den aktuelle kunden skal fortsette å bruke strøm, må dette være gjennom eget batteri, aggregat eller på andre måter hvor kunden selv kan stå for strømmen uten at dette belaster Elvias nett. Et eksempel på en slik løsning er avtalen mellom Elvia og Oslo Havn, der det er inngått avtale om UKT for landstrøm til skip. Om stasjonen kobles ut, har skipene egne aggregat eller alternative drivstoffkilder.

(68) Formålet med UKT er som vist å gi nettselskapet tilgang til fleksibilitet i forbruket mot at kunden får lavere tariff. For at denne fleksibiliteten skal være reell, må veilederen forstås slik at den omfatter det forbruket som faktisk kan avlaste nettet. Det utkoblbare forbruket Fastcharge kan tilby som faktisk vil avlaste nettet, er etter nemndas syn det forbruket lastebilene står for når de er koblet til ladestasjonene. Dersom sluttbrukernes forbruk faller utenfor, blir nettselskapets avlastningsmulighet mindre enn det formålet med UKT tilsier. Nemnda er derfor av den oppfatning at forbruket det er snakk om er det forbruket som faktisk belastes anleggene, uavhengig av hvem som er sluttbruker. Et utkoblet forbruk som likevel erstattes av uttak over andre anlegg er uten nettmessig nytte for Elvia, og kan derfor heller ikke begrunne lavere tariff.

(69) Det er derfor ikke avgjørende om det er nettkunden eller nettkundens kunder som står for dette forbruket. Nemnda kan ikke se at det er tvilsomt at Elvias veileder er ment å forstås på denne måten eller at en slik tolkning har vært så uforutsigbar for kundene at Elvia må anses å ha brutt forskrift for omsetningskonsesjonærer § 13-1 eller NEM § 4-14 når de ikke har innvilget Fastcharge redusert tariff for utkoblbart forbruk.

(70) Nemnda vurderer spørsmålet etter offentligrettslige regler, men vil legge til at den samme tolkningen ville bli resultatet ved anvendelse avtalerettslig metode. Selv om veilederen/tariffbladet ikke er den faktiske kontrakten som signeres, er det disse vilkårene som danner grunnlaget for en eventuell avtale om UKT mellom Elvia og en kunde. Ved avtaletolkning mellom profesjonelle aktører kan ikke enkeltord vurderes løsrevet fra den øvrige avtaleteksten. Begrepets innhold må fastlegges på bakgrunn av den sammenhengen det inngår i, avtalens formål og de interesser avtalen er ment å ivareta. Enhver omstendighet knyttet til avtalen kan ha relevans ved tolkningen, inkludert de faktiske forhold knyttet til hvordan UKT fungerer. De øvrige vilkårene tilsier i dette tilfellet at «nettkunden» ikke kan forstås isolert som ladeoperatøren alene. Det er en forutsetning for avtale om UKT at nettselskapet ved behov skal kunne koble ut eller redusere forbruket som omfattes av ordningen. Når vilkårene leses i sammenheng, er det tydelig at det er selve forbruket som er tilknyttet ordningen som står i sentrum, ikke bare den juridiske avtaleparten.

5.3.3 Fastcharge sine avtaler med andre aktører er uten betydning

(71) Fastcharge har avtaler med Lede AS for to ladeanlegg på Furulund Kro og Ramsum. Av avtalen fremgår det at Lede sitt vilkår for å få UKT er at «Det er et absolutt krav at det ikke registreres forbruk på anlegg som omfattes av avtale om fleksibelt forbruk når utkobling er iverksatt.» Vilkårene er utformet annerledes enn de som fremgår av Elvia sitt tariffblad, og setter opp et krav om at forbruk ikke skal tas ut på andre anlegg som

også er omfattet av UKT. Elvia sitt vilkår er at forbruket ikke skal kunne tas ut over andre anlegg innenfor Elvia sitt område. Det er med andre ord en vesensforskjell i ordlyden.

(72) Elvia står fritt til å utforme sine egne krav og vilkår for UKT siden det ikke er et krav at nettselskap skal tilby dette, så lenge vilkårene er de samme for aktørene som ber om UKT og vilkårene ellers holder seg innenfor rammene i energiloven med forskrifter. Etter Energiklagenemndas syn er det klart at Fastcharge i dag faller utenfor de tilfellene Elvia sin rutine for UKT er ment å treffe. Når vilkåret som er fastsatt av Elvia utelukker Fastcharge sin forespørsel, er det etter nemdas syn av liten betydning at et annet nettselskap har vilkår som åpner for dette.

5.4 Elvias avslag bryter ikke kravet til likebehandling i NEM § 4-14

(73) Basert på de overnevnte forhold har Energiklagenemnda kommet til at Elvias avslag på Fastcharges forespørsel ikke er i strid med kravet til likebehandling i NEM § 4-14. Vilkårene som er satt i Elvias veileder for tariff for utkoblbart forbruk er i tråd med kravene til at differensiering mellom ulike kunder blir gjort på bakgrunn av «objektive og kontrollerbare kriterier basert på relevante nettforhold», jf. forskrift for omsetningskonsesjonærer § 13-1 bokstav e).

(74) Formålet med vilkårene er etter Energiklagenemndas syn å sikre at Elvia får en reell avlastning av nettet dersom utkobling blir nødvendig. Fastcharge oppfyller ikke vilkårene fordi kravet om at forbruket ikke kan erstattes over andre anlegg, ikke er oppfylt. Utkobling vil dermed ikke gi den tiltenkte avlastningen. I en slik situasjon er forskjellsbehandlingen saklig, og dermed også lovlig.

5.5 Anførsler knyttet til fleksibiliteten kunden kan tilby

(75) Nemnda er enig med Fastcharge i at ladeaktører kan bidra med fleksibilitet i nettet til nytte for samfunnet. Samtidig vil nemnda bemerke at dersom det er ønskelig å pålegge nettselskapene å tilby ladeaktørene UKT eller andre insentiv for fleksibiliteten de kan tilby, er dette noe som bør løses gjennom treffsikker regulering. Det kan være at dagens regulering ikke er godt nok tilpasset denne typen aktører/kunder.

6 Vedtak

(76) Energiklagenemnda fatter etter dette følgende vedtak:

1. **Klagen tas til følge.**
2. **Reguleringsmyndigheten for energis vedtak 30. januar 2026 med nr. 202511383-10 oppheves**

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

Vedtaket er enstemmig.

RMEs vedtak er endret til gunst for klager. Etter forvaltningsloven § 36 kan klager kreve dekket vesentlige sakskostnader som har vært nødvendige for å få endret vedtaket. Eventuelt krav om dekning av sakskostnader bes rettet til Energiklagenemnda.

Trondheim 7. oktober 2026

Tormod Anders Sletten	Helle Grønli	Morten Sundt
Nemndsmedlem	Nemndsmedlem	Nemndsmedlem

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur